

N. Slobodyanyuk

THE MODELING THE COMPLEX CONCEPTUAL CONTROL SYSTEM OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISES' INTANGIBLE ASSETS

In the article the basic models and management mechanisms by the industrial enterprises' intangible assets, offered by foreign and domestic economists are studied. By economic-mathematical modeling the complex control system of the industrial enterprises' intangible assets for the purpose of increase of administrative decisions' efficiency in the field of intangible assets' management is developed. The administrative account of the enterprise's intangible assets by working out of a brief of Position about the administrative account of the enterprise's intangible assets, typical forms of the documentation and instructions to them for formation of information base of intangible assets for the purpose of management is improved.

Key words: the models and management mechanisms by the industrial enterprises' intangible assets, the control system of the industrial enterprises' intangible assets, the economic-mathematical modeling, the administrative account of the enterprise's intangible assets.

© Н. Слободянюк

Надійшла до редакції 06.05.2010

УДК 282(477+475),,19" 20-30 pp.

**ОБРАЗ ГРЕКО–КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НА
СТОРИНКАХ ПОЛЬСЬКОГО ЧАСОПИСУ
"НАЦІОНАЛЬНІ СПРАВИ"(20–30–ті pp. XX ст.)**

ІГОР ГНИП,

здобувач Інституту історії України НАН України, м. Івано-Франківськ

У статті на основі аналізу матеріалів польського часопису "Національні справи" встановлено роль греко-католицької церкви в політичному, освітньому та культурному житті українців Східної Галичини впродовж 20-30-х pp. XX ст. та з'ясовано ставлення польського суспільства до діяльності цієї релігійної інституції поза межами її релігійної функції.

Ключові слова: греко-католицька церква, Східна Галичина, міжвоєнний період, часопис "Національні справи", оцінка польської громадськості.

Постановка проблеми й аналіз праць, у яких започатковане її дослідження. Українська спільнота в межах II Речі Посполитої становила одну з найчисельніших національних меншин держави. Особливості багатовікової спільної історії та перебіг подій міжвоєнної доби вимагали від польської влади віднайти взаємовигідний алгоритм спільного проживання на одному терені. Однак не завжди ці намагання могли задовольнити всі зацікавлені сторони.

У 1921 р. для постійного моніторингу та вивчення "проблемного питання" взаємовідносин національних меншин та титульної нації в II Речі Посполитій був створений Інститут дослідження національних справ. Увага працівників новоствореної установи зосередилась не лише на збиранні всебічної інформації про своїх громадян іншої національності, а й на аналізі історичних, етнологічних, культурних, демографічних, політичних, гос-

подарських та мовних чинників впливу на функціонування та розвиток її спільнот у межах Польської держави.

Зібрані й опрацьовані матеріали друкувалися на сторінках журналу "Національні справи". Видавництво часопису за редакцією Станіслава Папроцького розпочалося у Варшаві наприкінці 1927 р. та тривало до початку Другої світової війни. Навіть побіжний перегляд виданих номерів засвідчує існування в той час підвищеної уваги польської громади до українського питання. Серед авторів, що писали на так звані "українські теми", знаходимо відомих польських науковців та журналістів М. Фелінського, А. Крисінського, Л. Васілевського, В. Томкевича та ін. На шпальтах видання публікувалися й українські автори: М. Ковалевський, М. Кордуба, О. Лотоцький, Р. Смаль-Стоцький, П. Сулятицький, С. Томашівський [1, с. 63-64]. Такий підхід до пропорційності польсько-українського авторсько-

№ 4 (104) липень-серпень 2010 р.

го колективу зумовив високий рівень та досить об'єктивний характер статей і наукових розвідок, розміщених на сторінках журналу. Крім того, у часописі розміщувалися короткі огляди української преси, у тому числі підпільної, у перекладі польською мовою, але без зміни змісту.

Майже кожен номер часопису містить матеріал про греко-католицьку церкву та її духовенство, що підтверджує дослідження сучасних українських та польських істориків (В. Комар, В. Марчук, Е. Коко та ін.) про провідну роль цієї інституції в житті українського народу Східної Галичини в міжвоєнний період [2; 3; 4]. Проаналізований матеріал становить досить високу наукову цінність, адже відкриває нові грані в розумінні функціонування української спільноти в межах II Речі Посполитої і, що важливо, відтворює образ українських інституцій, зокрема релігійних, у польському баченні.

Мета цієї статті - аналіз матеріалів польського часопису "Національні справи" в аспекті висвітлення ним діяльності й ролі Греко-католицької церкви в житті українців Східної Галичини в 20-30-х роках ХХ ст.

Виклад основного матеріалу. Центральне місце публікацій про українську меншість у часописі "Національні справи" присвячено питанням політичного характеру. "На арені українського суспільно-політичного життя розвивається процес поступового зростання впливу греко-католицького духовенства", - систематично підкреслювалося на сторінках видання [5, с. 641]. Ця ситуація пояснювалася як національним характером греко-католицької церкви, високоосвіченістю українських священиків, так і протистоянням їхньої діяльності вже за своєю природою комуністичній ідеології, що панувала на "Великій Україні". Крім того, відмічався значний вплив цієї релігійної інституції на функціонування окремих найбільш впливових українських політичних партій, а також просвітницько-культурних організацій.

Автори, аналізуючи стосунки між українськими партіями, відмічають наявність жорсткої конкуренції між ними. До початку 30-х рр. ХХ ст. при конфлікті за впливи в українському суспільстві Українська соціально-радикальна партія (УСРП) серед аргументів супроти Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО) активно використовувала звинувачення в клерикальному забарвленні її політики та "сліпій підтримці" урядових кіл [6, с. 479]. На підтвердження слів наводились приклади використання релігійних урочистостей з політичною метою, проведення богослужінь та панахид під час свят національного характеру, постійна активізація українсько-польських переговорів. Наприкінці 30-х рр. ХХ ст. на тлі радикалізації політичного життя Східної Галичини суперечки між УНДО і УСРП перейшли в річище врівноваженого діалогу. А радикальні молодіжні сили звинуватили вже обидві ці політичні сили в угодницькій позиції щодо влади [7, с. 281].

Серед політиків, членів так званого "Українського клубу", що представляли інтереси української меншості в польському Сеймі (1928 - 1930 рр.), знаходимо прізвища священиків о. Л. Куницького та о. М. Ганишевського, які брали участь у роботі постійно діючої урядової комісії суспільної опіки, о. В. Пелиха, який працював у петиційній комісії; о. Л. Куницький, уже на той час досить відомий церковний і суспільний діяч, видавець, співзасновник УНДО, був також членом морської урядової комісії [8, с. 649]. Вони активно долучилися до легальної боротьби за українську автономію в межах II Речі Посполитої.

За визначенням часопису, іншою особливістю життя українського суспільства в окреслений час є "пересунення національно-політичної праці до суспільних організацій" [9, с. 224]. Саме тому більшість українських громадських організацій, хоча й не виходять за межі свого статуту, мають яскраве політичне забарвлення. При цьому вплив духовенства на українські культурно-освітні та господарські товариства впродовж усього міжвоєнного періоду залишався на стабільно високому рівні.

Серед тем, що дискутувалися на сторінках "Національних справ" в 1927 р., знаходилась виборча реформа місцевого самоврядування та ставлення української громадськості до цього питання. Актуальність проблеми для українців автори видання вбачали в тому, що на території Східної Галичини "з 4000 сільських гмін 80 % не мали жодного самоуправління" [10, с. 49]. Частина членів УНДО, критикуючи недосконалість виборчого законодавства, узагалі пропонували бойкотувати вибори [11, с. 158]. Однак під тиском релігійних чинників за аргументів втрати навіть мінімального голосу в польській державі ці плани були відкинута. Греко-католицька церква намагалася консолідувати українське суспільство напередодні виборів. Греко-католицькі єпископи видали відозви, у яких закликали українське населення до участі у виборах та об'єднання українських сил [7, с. 281].

Крім того, саме релігійні діячі в УНДО за активної підтримки митрополита греко-католицької церкви А. Шептицького запропонували механізм українсько-єврейських політичних переговорів для об'єднання зусиль напередодні виборів, що в разі достатньої кількості мандатів надавало більше шансів для реалізації політичних програм обох сторін [7, с. 281]. Для з'ясування реакції населення на таку можливість українські та єврейські галицькі видання навіть організували анкетування. Відповідно до статті "Українська хроніка", що з'явилася на сторінках "Національних справ", українські політичні кола вважали цю пропозицію реальною лише у випадку "радикальної зміни єврейської політики і тактики в Східній Галичині" [10, с. 50]. Єврейське населення повинно перестати бути "авангардом колонізаційного походу на українські землі" [10, с. 50]. У відповідь єврейські кола закидали українцям антисемітські настрої.

Водночас прихильники поєднання з української сторони підкреслювали, що жодна українська політична партія не має у своїх програмах антисемітських закликів. А основа єврейсько-українського конфлікту лежить суто в господарській площині, оскільки його прояви спостерігаються лише в окремих місцевостях Східної Галичини, де найбільш активно діє українська кооперація та пропагується гасло "своє для своїх" [12, с. 67].

Навіть після убивства С. Петлюри представником єврейської національності Шварцбардом, що викликало хвилю обурення серед української громадськості, релігійні діячі українських політичних кіл надалі намагалися реалізувати намічений курс зближення українців та євреїв регіону. Цитуючи газету "Діло", на сторінках "Національних справ" окреслювалася позиція цієї української політичної групи так: "Не можемо оцінювати "ідеологічного боївника" лише з тої точки зору його приналежності до єврейської національності, стараємося з усіх сил зберегти пам'ять про Петлюру - водночас дивимося з оптимізмом на подальший розвиток українсько-єврейських стосунків" [13, с. 545]. Незважаючи на старання зацікавлених, українсько-єврейське поєднання під час виборів 1927 р. та й у подальшо-

му, зокрема в 1934 р., було реалізовано лише в окремих місцевостях. А успіхи українських політичних сил на виборах були досить скромними.

У 30-х рр. XX ст. сторінки "Національних справ" заясніли інформацією про дискусію навколо можливого українсько-польського порозуміння. Поштовхом до активізації цього питання стала радикалізація частини українського політичного руху, зокрема діяльність Організації українських націоналістів (ОУН). Широкого обговорення зазнав пастирський лист станіславського єпископа Г. Хомишина, підписаний 23 лютого 1931 р. та розміщений на перших шпальтах українських та польських галицьких видань. На 34 сторінках тексту греко-католицький ієрарх намагався обґрунтувати термінову потребу в українсько-польському діалозі: "Боронитися то нашій обов'язок, але в легальний спосіб... Уявіть собі, що одного дня зненавиджені українцями поляки ідуть від нас. І що тоді з нами буде? За кілька годин приходить за-за Збручу хмара більшовиків, які замикають наші церкви і перетворюють їх на будинки розваг або розпусти, духовенство і інтелігенцію частково постріляють, частково вишлють на Советські Острови, а сам народ занедбають і заб'ють у ньому все, що є людське, і зроблять із нього щось гірше, ніж було..." [14, с. 275]. "Національні справи" подають позиції різних сторін щодо листа Г. Хомишина: від щирої радості з боку ліберальних польських політичних сил та частини українського громадського руху до різкої критики на шпальтах українських націоналістичних видань, де звинуватили єпископа в прагненні "зміцнити свою позицію серед польських урядових чинників" [14, с. 279].

Однак щодо діяльності ОУН станіславський єпископ не був самотнім. Його повністю підтримував його постійний опонент у внутрішньоцерковних справах митрополит греко-католицької церкви А. Шептицький, який систематично в 30-х рр. XX ст. засуджував методи боротьби націоналістів радикального спрямування. На сторінках "Національних справ" щодо вбивства міністра внутрішніх справ Б. Перацконого цитувалися слова, опубліковані в "Меті" (українське періодичне видання, яке перебувало під впливом А. Шептицького - І. Г.): "Вбивство міністра Перацконого не може пояснити навіть найбільш смілива гіпотеза..." [15, с. 433]. При цьому зазначалося, що в останні тижні свого життя міністр "увійшов у контакт з українськими церковними і політичними колами", що було невигідно для націоналістів [Там само].

Після вбивства директора гімназії І. Бабія "за виховні методи, що унеможлилювали будь-які прояви конспірації на шкільному терені" [16, с. 433] з'явилося пастирське послання А. Шептицького, яке тогочасна преса охрестила як "Голос Митрополита" [16, с. 434]. У листі, який вразив усе галицьке суспільство, різко засуджувалися будь-які терористичні акти. За підтримки релігійних діячів у Львові було організовано прес-конференцію в редакції часопису "Діло", де 20 представників видавничих органів заявили про свою негативну оцінку політичних убивств [17, с. 283].

Наступним пастирським листом "Про застосування богослужінь для світських цілей" А. Шептицький заборонив використовувати служби Божі для політичних маніфестацій, а духовенству доручив публічно засуджувати намагання радикальних націоналістичних сил здійснювати пропаганду своїх ідей під час зібрань людей у церквах. Політична преса, за твердженням часопису "Національні справи", оцінила крок греко-католицького митрополита як політичну акцію, однак сам глава

церкви заперечував подібне трактування на сторінках "Меті", зазначаючи, що це й "урядовий (церковний - І. Г.) акт... то боротьба не з ким, а чим" [18, с. 438]. Тобто звернення мало на меті залишити "храми лише для молитви". Крім того, за кілька днів після вбивства І. Бабія в "Меті" з'явилася стаття "Національна річниця" за підписом А. Шептицького, яка була спрямована проти "використання богослужінь під час національних річниць невідповідальними елементами" [19, с. 608].

Станіславський єпископ, як зазначається в "Національних справах", ужив більш радикальні заходи, заборонивши духовенству брати участь у світських організаціях. Обурення розпорядженням на терені єпархії набуло таких розмахів, що Г. Хомишин був змушений роз'яснити свій пастирський лист. На його думку, входження особи духовної до громадської організації на правах рівноправного члена робить священника залежним від її керівництва й тим самим підпорядковує церкву тим політичним силам, які очолюють відповідну установу. Парох, за твердженням єпископа, має моральне право на дорадчий голос у кожній громадській організації без входження до її лав. Крім того, Г. Хомишином були також видані розпорядження, що забороняли відправляти богослужіння на світських урочистостях [20, с. 641-642].

У той час, коли вище духовенство греко-католицької церкви очолило переговорний процес між українськими й польськими політичними силами, позиція духовенства на місцях була досить різною: від антипольських промов під час богослужінь, особливо на День незалежності, до закликів до порозуміння між представниками всіх національностей у своїх парафіях [8, с. 720].

Крім питань політичного характеру, в житті українців Східної Галичини, значне місце на шпальтах "Національних справ" відводилось характеристиці діяльності українських громадських організацій на цих теренах, особливо освітнього характеру. При цьому наголошувалося на провідній ролі греко-католицького духовенства.

Українська еліта, шукаючи підтримки серед широких мас, намагалася втілити в життя свою освітню концепцію, основу якої становило християнське виховання дітей у "своїй" родині та "своїх" навчальних закладах. Систему недержавної національної освіти очолила "Рідна школа", до її заслуг належить заснування низки початкових шкіл приватного, громадського й церковного характеру та освітніх гуртків майже в кожному повіті. Товариство тісно співпрацювало з греко-католицьким духовенством і церковною адміністрацією. Так, 25 % усіх провідників "Рідної школи" були українськими священниками, а з 69 голів повітових гуртків 24 мали духовний сан [21, с. 39].

Інші українські політичні сили, зокрема соціал-радикали, висловлювали занепокоєння зміцненням впливу греко-католицької церкви в "Рідній школі". Особливий протест, як зазначалося в статті "Національні меншості в Польщі. Українці", викликали зміни в статусі організації, згідно з якими до повітових урядів "Рідної школи" вводився обов'язково місцевий греко-католицький священник як уособлення контролюючого органу [6, с. 479]. Серед активістів освітнього руху подаються прізвища о. І. Дзеровича, о. Я. Туркевича, о. митрата Базюка, о. декана Рогатина Щербанюка, о. Ковалюка, о. ігумена С. Бараника з Дрогобича, о. О. Бучацького. Саме завдяки їх організаційним здібностям відбулися освітній конгрес у Львові 22-24 вересня 1929 р., загальні з'їзди "Рідної школи" в грудні 1923, 1926, 1936 років [22, с. 644; 11, с. 47; 23, с. 627].

Серед основних завдань керівництво "Рідної школи" вбачало здобуття автономії української шкільної влади, розвиток мережі українських шкіл, упровадження української мови викладання в усіх державних українських школах. Крім того, основними елементами виховного процесу в "Рідній школі" визнавалися національна та християнська етика [24, с. 106-107]. Греко-католицьке духовенство брало активну участь у зібранні благодійних коштів на розвиток українського шкільництва [25, с. 545-546].

У повідомленні "Богословська (Теологічна) академія і Богословське (Теологічне) наукове товариство у Львові" окреслювалася роль греко-католицької церкви в розвитку вищої освіти. Ініціатором утворення Академії був митрополит А. Шептицький, а ректором став Й. Сліпий. Напрямки навчання не зводились в академії до теології, вона стала ще й "центром українознавства". Глава Греко-католицької церкви намагався перетворити Богословську академію на український університет. Студентами цього навчального закладу була молодь не лише з ІІ Речі Посполитої, а й із еміграції [26, с. 644-645].

Українське життя в межах Польської держави зосереджувалося навколо "Просвіти". У 1926 р. лише тернопільська "Просвіта" об'єднавала 247 членів, серед яких 32 селянина, 7 міщан, 32 представники інтелігенції, 34 учителі, 25 урядовців, 4 купці та 20 священників. Священники часто провадили богослужіння під час святкування "Просвіти" та займали керівні посади в регіональних представництвах товариства. Основними напрямки його діяльності були організація читалень, театральних гуртків та хорів [27, с. 259-260].

Греко-католицьке духовенство брало активну участь у розвитку й інших громадських організацій, зокрема "Сокол-Батько", "Луги", "Пласт". Провідником "Соколу-Батька" був сам митрополит А. Шептицький, безпосереднє керівництво здійснював д-р. О. Гриньох [28, с. 115]. До управління "Лугів" входив о. І. Бучко. Упродовж 20-30-х рр. відбувалися регулярні зібрання спортивного товариства "Сокола". "Луги" не могли похвалитися такою системністю й неодноразово потрапляли на сторінки "Національних справ" у скандалах навколо заборони діяльності, що застосовувалася періодично урядовими представниками до цієї організації [29, с. 442].

На території Східної Галичини діяло товариство "Національна лічниця" ім. А. Шептицького, яке керувало будівництвом шпиталів на території регіону. Назва була обрана не випадково й відображає вдячність української громадськості митрополитові греко-католицької церкви за підтримку в її організації. Кошти на реалізацію проектів становили благодійні внески, зібрані за посередництва А. Шептицького, греко-католицького духовенства та українців-емігрантів із США. Функції медсестер у шпиталях переважно виконували сестри-монахині. Редакція "Національних справ" була вражена рівнем підтримки ідеї греко-католицького митрополита [30, с. 292].

Широкого резонансу на сторінках часопису набула дискусія навколо Союзу українок. Позицію керівництва організації на чолі з Меленою Рудницькою щодо значення церкви в житті жінки часто критикували представники католицьких організацій. У такому ж руслі оцінювався союз авторами "Національних справ", а саме як "репрезентація ліберального фемінізму, антикатолицького, навіть антирелігійного характеру" [31, с. 250]. Ситуацію спровокував виступ М. Рудницької під час Українського конгресу жінок 25 березня 1934 р., на

якому провідниця жіночої організації проголосила, що в "Союзі українок немає місця для християнської ідеї" [Там само]. Суперечка української громадськості навколо цього питання на шпальтах українських періодичних видань була перенесена до "Національних справ" і тривала декілька років. У статті "Нова українська організація" зазначалося, що церковні кола Греко-католицької церкви запропонували вихід із проблеми невідповідності союзу інтересам й уподобанням більшої частини українського католицького жіноцтва шляхом створення нового альтернативного об'єднання. Так, у 1938 р. була заснована українська жіноча організація "Дружина княгині Ольги", у статуті якої підкреслювалося: "Визнаємо велике значення релігії як одного з найглибших проявів людського духу, а також значну роль Церкви як морального і державотворчого чинника..." [32, с. 448-449]. Однак, на цьому дискусія не вичерпалася. Сильна опозиція в союзі за підтримки духовенства, а також різке скорочення грошових внесків унаслідок відтоку членів змусили керівництво "уточнити свої слова". У газетах з'явилося спростування за підписом М. Рудницької, де головним було заперечення свого негативного ставлення до церкви та християнських ідеалів [33, с. 449]. Аналіз дискусії вказує на масову підтримку греко-католицької церкви в українському галицькому суспільстві та високий рівень релігійності населення.

Попередні висновки підтверджуються під час огляду матеріалів "Національних справ" про становище української кооперації на території Східної Галичини в міжвоєнний період. У часописі зазначалося, що "повоєнна відбудова українського суспільства розпочалася саме зі створенням у Львові "Крайового комітету організації кооперативів" та відкриттям його регіональних представництв" [34, с. 217]. Активну участь у цій роботі взяло греко-католицьке духовенство, часто єдині представники інтелігенції на селі. Метою кооперації було проголошено створення відповідних відділень у кожному, навіть дуже віддаленому галицькому селі [34, с. 220]. Під егідою митрополита А. Шептицького у Львові щорічно проводилося "Свято штандарту української кооперації", на якому проголошували привітання найуспішнішим представництвам [35, с. 260].

Роль Греко-католицької церкви у фінансовому житті краю яскраво відображають статті про банківську діяльність та функціонування ринку цінних паперів. Образ заможної впливової структури у свідомості читача підкріплюється наведенням окремих цифр. Так, у статті "Національні меншини в Польщі. Українці" зазначається, що банківський сегмент галицького ринку досить швидко опановується церковними колами. Так, 90 % акцій "Земельного іпотечного банку" вартістю 5 мільйонів злотих знаходяться у власності греко-католицької митрополічної курії у Львові, а до складу членів управління з 1934 р. входив о. Й. Сліпий [5, с. 641]. О. д-р В. Ливицький був членом правління товариства банку взаємного забезпечення та співробітництва "Дністер" [36, с. 259].

Крім аналізу окремих напрямків суспільно-політичної, освітньої та культурної діяльності греко-католицької церкви на території Східної Галичини, часопис "Національні справи" приділяє значну увагу внутрішньо-церковним справам. Зокрема, відображається перебіг діалогу між ієрархами А. Шептицьким, Й. Коциловським та Г. Хомишиним, дискусії навколо питання унійної праці "на Сході" (за Збручем), проблеми впровадження чи заборони целібату [37, с. 458; 7, с. 282].

Значний масив опублікованого матеріалу присвячений характеристиці різних статистичних даних як національного, так і конфесійного складу населення Східної Галичини [38, с. 658-679].

ВИСНОВОК

Отже, на сторінках польського часопису "Національні справи" постає образ греко-католицької церкви як впливової, фінансово незалежної релігійної структури, діяльність якої охоплює майже всі сфери життя українців регіону. Постійне зростання авторитету греко-католицького священика серед своїх вірян через виконання ним одночасно декількох суспільних функцій було яскравою характеристикою тогочасного українського галицького суспільства. Ці обставини не завжди враховувалися польською владою, що стало на перешкоді українсько-польському діалогу в межах II Речі Посполитої.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Boruta M. Instytut Badan Spraw Narodowościowych (1921-1939) / M. Boruta // Przegląd polonijny. - 1985. - № 2. - S. 63-79.
2. Комар В. Політика Польщі щодо українців Галичини (1919-1939 рр.): основні напрямки та етапи / В. Комар // Галичина : науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис. - 2001. - № 5-6. - С. 290-295.
3. Марчук В. Українська Греко-католицька Церква : історичний нарис / В. Марчук. - Івано-Франківськ, 2001. - 146 с.
4. Koko E. Metropolita Andrzej Szeptycki a państwo polskie w latach 1918-1919 / E. Koko // Metropolita Andrzej Szeptycki / pod red. T. Stegnera. - Gdansk : Wydawnictwo "STEPAN design", 1995. - S. 64-71.
5. Mniejszości Narodowe w Polsce. Ukraińcy // Sprawy Narodowościowe. - 1929. - № 5.
6. U.N.D.O. - U.S.R.P. - U.S.D.P. SEL.-ROB. // Sprawy Narodowościowe. - 1929. - № 3.
7. Wybory samorządowe // Sprawy Narodowościowe. - 1927. - № 3.
8. Mniejszości Narodowe w Polsce. Ukraińcy // Sprawy Narodowościowe. - 1928. - № 6.
9. Życie polityczne // Sprawy Narodowościowe. - 1925. - № 2.
10. Kronika ukraińska // Sprawy Narodowościowe. - 1927. - № 1.
11. Przegląd prasy ukraińskiej // Sprawy Narodowościowe. - 1927. - № 2.
12. Zaostrzenie stosunków ukraińsko-żydowskich w Małopolsce Wschodniej // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 1.
13. Proces Szwarzbarda // Sprawy Narodowościowe. - 1927. - № 5 - 6.

14. List pasterski ks. biskupa Chomyszyna // Sprawy Narodowościowe. - 1931. - № 2-3.
15. Zabyjstwo Ministra Spraw Wewnkrznych p. Bronisława Pierackiego // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 4.
16. Zabójstwo Dyr. gimn. ukr. p. Iwana Babija we Lwowie // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 4.
17. Społeczeństwo ukraińskie wobec akcji terrorystycznej O.U.N. // Sprawy Narodowościowe. - 1938. - № 3.
18. Drugi list pasterski ks. metr. Szeptyckiego // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 4.
19. Rocznica Narodowa // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 5 - 6.
20. Dookoła zarządzeń Ordynariusza Stanisławskiego // Sprawy Narodowościowe. - 1936. - № 6.
21. Білавич Г. Товариство "Рідна школа" (1881-1939 рр.) / Г. Білавич, Б. Савчук. - Івано-Франківськ, 1999. - 189 с.
22. Kongres Oświatowy we Lwowie // Sprawy Narodowościowe. - 1929. - № 5.
23. Walny Zjazd Towarzystwa "Ridna Szkoła" // Sprawy Narodowościowe. - 1936. - № 6.
24. "Ridna Szkoła". Zmiana statutu. Sprawozdanie z działalności // Sprawy Narodowościowe. - 1938. - № 1-2.
25. Ridna Szkoła // Sprawy Narodowościowe. - 1927. - № 5-6.
26. Bohosłowska (Teologiczna) Akademia we Lwowie // Sprawy Narodowościowe. - 1938. - № 6.
27. Życie kulturo-oświatowe i społeczne // Sprawy Narodowościowe. - 1936. - № 6.
28. Walne zebranie T-wa "Sokił-Bat'ko" // Sprawy Narodowościowe. - 1939. - № 1-2.
29. Zlot Welykoho Łuhu we Lwowie // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 4.
30. Z działalności Tow. "Narodna Licznica" // Sprawy Narodowościowe. - 1938. - № 3.
31. Dysonanse w "Sojusze Ukrainok" na tle Ukr. Kongr. Kobiecego // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 2-3.
32. Nowa ukraińska organizacje // Sprawy Narodowościowe. - 1938. - № 4-5.
33. Kongres Ukrainek // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 4.
34. Organizacja i rozwój spółdziel. Ukraińskiej w Polsce // Sprawy Narodowościowe. - 1929. - № 2.
35. Rozwój Ukraińskiego Rewizyjnego Sojuszu Kooperatyw // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 2-3.
36. Walne Zgromadzenie T-wa Wzajemnych Ubezpieczeń i Spółdzielczego Banku "Dnister" // Sprawy Narodowościowe. - 1934. - № 2-3.
37. Sprawa "bizantyzmu" i "latynizmu" // Sprawy Narodowościowe. - 1931. - № 4-5.
38. Krysiński A. dr. Liczba i rozmieszczenie Ukraiccyyw w Polsce / A. Krysiński // Sprawy Narodowościowe. - 1928. - № 6.

I. Hnyr

APPEARANCE OF THE GREEK CATHOLIC CHURCH ON THE PAGES ON THE POLISH JOURNAL "NATIONAL AFFAIRES" (20-30 th XX)

In the article on the basis of analysis of materials of the Polish journal "National Affaires" are set role of the Greek Catholic Church in political, educational and cultural life of Ukrainians of East Galicia during 20 - 30th XX w. And attitude of Polish society is found out toward activity of this religious institution out of limits of it religious function.

Key words: Greek Catholic Church, East Galicia, intermilitary period, journal "National Affaires", estimation of Polish public.

© I. Hnyr

Надійшла до редакції 21.06.2010

№ 4 (104) липень-серпень 2010 р.